

Бровін О.В., 2023. 145 с.

[3] Федотова І.В., Бочарова Н.А. Концептуальні основи управління життєздатним автотранспортним підприємством на засадах сталого розвитку. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2023. Вип. 41. С. 86-104.

[4] Федотова І.В., Бочарова Н.А. Моделювання корпоративної соціальної відповідальності як інструменту сталого розвитку: обґрунтування типів відповідальності для підприємств. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. 2025. № 45. С. 89-121.

[5] Федотова І.В., Бочарова Н.А. Системно-інноваційний підхід до корпоративного управління: аспекти сталого розвитку та тайм-менеджменту. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2023. Вип. 42. С. 68-92.

[6] Федотова І.В., Бочарова Н.А. Формування моделі концепції сталого розвитку життєздатного автотранспортного підприємства. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2022. Вип. 40. С. 110-131.

УДК 005.932:005.52:658.7

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

IMPROVEMENT OF THE METHODOLOGY FOR ASSESSING THE PERFORMANCE OF ENTERPRISE LOGISTICS ACTIVITIES

асистент кафедри менеджменту Я.І. Величко

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

Assistant of the Department of Management Y.I. Velychko

Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)

Оцінювання результативності логістичної діяльності підприємств є важливим інструментом для прийняття ефективних управлінських рішень, особливо у сфері транспортно-логістичних послуг. В умовах динамічного ринку, зростання конкуренції та клієнтоорієнтованої моделі бізнесу об'єктивна й структурована оцінка логістичних процесів дозволяє не лише реагувати на поточні виклики, а й забезпечувати довгострокову ефективність операційної діяльності.

Аналіз сучасних підходів до оцінювання ефективності логістики [1–4] виявив кілька суттєвих проблем: відсутність єдиної системи показників, недостатню інтеграцію між рівнями аналізу, а також фокус переважно на витратних аспектах без урахування досягнутих результатів. Показники здебільшого використовуються ізольовано, без зведення до єдиного підсумкового результату, що ускладнює стратегічне планування та порівняльний аналіз діяльності підприємства у динаміці.

З метою усунення вказаних недоліків сформовано трирівневу методику

оцінювання результативності логістичної діяльності, яка поєднує детальну діагностику окремих процесів із формуванням цілісного уявлення про загальну ефективність логістичної системи підприємства. Методика передбачає поетапне оцінювання:

Локальний рівень базується на оцінюванні ключових показників за окремими напрямками логістичної діяльності: транспортної логістики, складського господарства, закупівель, управління замовленнями, обслуговування клієнтів. Серед таких показників: коефіцієнт точності виконання замовлень, тривалість логістичного циклу, рівень повернень, коефіцієнт використання транспорту, частка логістичних витрат у загальних витратах підприємства [3, 5].

Блочний рівень передбачає об'єднання локальних індикаторів у функціональні блоки (наприклад, блок «операційна ефективність», «якість обслуговування», «адаптивність» тощо) за допомогою вагових коефіцієнтів. Їх визначення здійснюється експертним шляхом з використанням методу парних порівнянь та подальшою перевіркою узгодженості суджень за допомогою коефіцієнта конкордації [6]. Це дозволяє об'єктивно визначити внесок кожної логістичної підсистеми в загальну результативність діяльності.

Інтегральний рівень забезпечує формування єдиного зведеного показника результативності логістичної діяльності шляхом агрегування блочних оцінок. Запропоновано систему інтерпретації значення інтегрального показника за чотирма рівнями: високий (0,85–1,00), достатній (0,70–0,84), середній (0,50–0,69), низький (менше 0,50).

Додатковим компонентом методики є використання індексного аналізу для відстеження змін показників у динаміці, що створює передумови для побудови системи логістичного контролінгу. Таке поєднання кількісної та якісної оцінки дозволяє виявити як сильні сторони логістичних процесів, так і внутрішні резерви зростання результативності.

Практичне застосування розробленого підходу на прикладі підприємства ТОВ «ТЕК Перша столиця» підтвердило його прикладну значущість. Методика продемонструвала здатність не лише зафіксувати поточний рівень результативності логістики, а й виявити структурні диспропорції між витратами та результатами, зокрема в частині складської логістики та обробки замовлень. Це дало змогу керівництву підприємства прийняти обґрунтовані рішення щодо оптимізації логістичних потоків, змін у графіках перевезень, а також перегляду структури витрат.

Запроваджена методика оцінювання результативності логістичної діяльності дозволяє комплексно охопити як окремі операційні параметри, так і загальну інтегральну картину ефективності логістичної системи підприємства. Вона враховує специфіку транспортно-логістичних компаній, є адаптивною до різних організаційних структур і масштабів діяльності. Її

практичне застосування сприяє підвищенню прозорості логістичних процесів, зміцненню аналітичного інструментарію менеджменту та створенню передумов для впровадження інноваційних управлінських рішень у сфері логістики.

[1] Семенова Т., Поправка К. Оцінка ефективності логістичної діяльності торговельного підприємства. *Молодий вчений*. 2019. №11 (75). С. 614–617.

[2] Ковбаса О. М., Холохоренко Д. С., Чалий Д. Р. Аспекти визначення ефективності логістичної діяльності підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. Вип. 3 (20). С. 242–248.

[3] Бочарова Н.А. Основні показники оцінки ефективності ланцюгів постачань. *Економіка транспортного комплексу*. 2019. Вип. 34. С. 115–129.

[4] Плекан У. М., Гайдук Д. І. Використання показників ефективності мікрологістичної діяльності автотранспортного підприємства. *Актуальні задачі сучасних технологій: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції* (Тернопіль, 6-7 грудня 2023 р.). 2023. С. 164.

[5] 13. Садовська І., Нагірська К. Організація внутрішнього контролю логістичних витрат торговельного підприємства. *Економіка та суспільство*, 2024. № 65. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4472> (дата звернення: 10.02.2025).

[6] Чухрай Н. І., Млинко І. Б. Оцінювання результативності та ефективності маркетингу промислового підприємства у ланцюгу поставок. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 3. С. 24–34.

УДК 005.336.1:658.7

РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

DISTINGUISHING THE CONCEPTS OF PERFORMANCE AND EFFICIENCY IN ENTERPRISE LOGISTICS ACTIVITIES: A THEORETICAL ANALYSIS

асистент кафедри менеджменту Я.І. Величко, М.С. Сидоренко
Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

Assistant of the Department of Management Y.I. Velychko, M.S. Sydorenko
Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)

У науковій літературі та практичних дослідженнях терміни «ефективність» і «результативність» логістичної діяльності нерідко ототожнюються, що призводить до низки проблем на етапі оцінювання та прийняття управлінських рішень. Зокрема, змішування цих понять зумовлює неузгодженість у формулюванні цілей логістичного управління, викривлення інтерпретації результатів аналізу та підвищення ризику прийняття нераціональних рішень як на стратегічному, так і на операційному рівнях. Ігнорування відмінностей між результативністю та ефективністю може призвести до хибного уявлення про реальний стан